

Novobydžovská

Ročník XIX.
8. 7. 1992

Číslo
3

ZPRAVODAJ

Z obsahu čísla: Jak jsme volili? ♦ Tabulky volebních výsledků ♦ Z městského zastupitelstva ♦ K činnosti městské policie ♦ Fr. Řezníček - Co se mně u nás nelíbí ♦ Hudební festival a jarmark ♦ Dětský den ♦ Městská knihovna svým čtenářům ♦ Soutěž zručnosti ve Skřivanech ♦ Vivat 130. merenda! ♦ Co v Bydžově ještě nemáme ♦ Pozvánka do muzea ♦ Vzpomínka na JUDr. Karla Englera ♦ Smutné výročí ♦ Inzerce ♦ Z naší matriky

JAK JSME VOLILI?

Možnost dát svůj hlas jedné ze dvaceti politických stran a hnutí, které v kraji kandidovaly ve volbách 1992 do zákonodárných sborů, měli voliči našeho města dne 5. 6. od 14.00 hod. do 22.00 hod. a 6. 6. 1992 pak od 7.00 hod. do 14.00 hod., kdy se volební místnosti uzavíraly.

Pro zdárný průběh voleb bylo třeba zabezpečit řadu úkolů jak ze strany politických stran a hnutí, tak především starosty, rady a v neposlední míře správního odboru MěÚ ve spolupráci s tajemnicí.

Práce na přípravě a zabezpečení voleb byly započaty již v měsíci březnu zpracováním seznamů voličů a jejich aktualizací. V termínu do 30. 4. 1992 jmenoval starosta zapisovatele okrskových volebních komisí z řad pracovníků aparátu. Rada stanovila volební okrsky a volební místnosti, nejnižší počet členů okrskových volebních komisí. Na návrh jednotlivých politických stran a hnutí byly vytvořeny okrskové volební komise. Jejich první zasedání včetně zapisovatelů svolal starosta na den 5. 5. 1992, kdy všichni členové i zapisovatelé složili do jeho

Herec J. Bartoška na předvolebním shromáždění koalice ODS a KDS v našem městě Foto J. Prokop

rukou předepsaný slib a byli vylosováni předsedové a místopředsedové všech 11 okrskových komisí. Předse-

dové, místopředsedové a zapisovatelé se pak následně zúčastnili školení pořádaného Okresním úřadem a Českým statistickým úřadem, které se týkalo zabezpečení, průběhu a zpracování výsledků voleb.

V souladu s platnými předpisy schválila rada a poté zastupitelstvo vyhlášku o dni a místě konání voleb 1992 v územním celku Nový Bydžov. Bylo stanoveno 11 volebních okrsků, z toho 1 zvláštní okrsek v NsP Nový Bydžov.

V rámci volební kampaně byly určeny výlepní plochy, na kterých výlepy zabezpečovaly TS tak, aby byla zajištěna rovnost při propagaci jednotlivých stran, a vydáno upozornění o propagaci, které bylo předáno zástupcům jednotlivých politických stran. Vyhlášky o zákazu prodeje a podávání alkoholických nápojů v době konání voleb byly vylepeny na určených plochách, dále pak dodány všem, kteří alkoholické nápoje prodávají či podávají. Ostrahu volebních místností prováděli členové městské policie a

Pokračování na str. 2

Na předvolebním shromáždění koalice ODS a KDS v našem městě se v odpoledních hodinách 30. května představili všichni významní kandidáti v našem volebním kraji - čtvrtý zleva je PhDr. Jan Stráský, první kandidát pro volby do České národní rady a místopředseda vlády ČR, po volbách předseda vlády ČSFR
Foto J. Prokop

Dokončení ze str. 1

policie ČR, k narušení pořádku nedošlo.

Roznesení hlasovacích lístků voličům bylo provedeno za účinné pomoci studentů střední zemědělské školy, gymnázia, policie města a pracovníků MěÚ ve dnech 28.–31. 5. 1992 proti podpisu, takže lhůta doručení 3 dny před konáním voleb byla dodržena. Druhou schůzku předsedů, místopředsedů a zapisovatelů komisí svolal starosta na 2. 6. 1992, kdy byly upřesněny organizační otázky a dohodnuto, že komise se sejdou v plném počtu na MěÚ dne 5. 6. 1992 v 8.00 hodin. Seznamy voličů byly uzavřeny a opatřeny podpisem starosty dne 4. 6. 1992 ve 20.00 hod. Tyto seznamy byly ve dvojím vyhotovení společně s úředními obálkami, 10% rezervou hlasovacích lístků, seznamem kandidujících politických stran, přehledem kandidátů, kteří se kandidatury vzdali nebo byli odvoláni, a potřebnými tiskopisy pro zpracování výsledků voleb předány předsedům komisí a zabezpečeno jejich doručení do příslušných voleb-

ních komisí. Výzdobu volebních místností dle zpracovaného nákresu zabezpečili zapisovatelé ve spolupráci se členy okrskových komisí z materiálu, který byl do volebních místností dopraven dne 4. 6. 1992, včetně technického vybavení (kancelářských pomůcek a pod.).

Prostřednictvím městského rozhlasu byli občané informováni jednak o vytvoření voličských seznamů, do kterých mohli nahlédnout od 6. 5. 1992, dále pak o dni a místě konání voleb dle jednotlivých ulic. Kontrolou, kterou ve volebních místnostech provedl dne 5. 6. 1992 starosta s tajemnicí a následně 6. 6. 1992 místopředseda s tajemnicí, bylo konstatováno, že volby probíhají důstojně, všechny místnosti byly řádně upraveny, k narušení pořádku nedošlo. Ve volebních seznamech bylo ke dni 4. 6. 1992 ve 20.00 hod. zapsáno 5349 voličů, 70 občanům byly vydány voličské průkazy.

Ve dnech voleb na přání starých a nemocných občanů zajeli členové komise do jejich domovů, aby jim umožnili odvolit.

Po uzavření volebních místností ve 14.00 hod. dne 6. 6. 1992 začala hlavní práce členů jednotlivých komisí, která spočívala ve zpracování výsledků hlasování. První výsledky byly známy v okrscích „Revír“, Zábědov, Vysočany, Skochovice, NsP, Nová Skřeněř (okrsky s menším počtem voličů) již v 17.15 hod., na MěÚ a v gymnáziu ve 20.00 hod. a na ZŠ Karlova, Klicperova a v sokolovně, kde byly počty voličů nejvyšší, ve 21.30 hod. Výsledky byly prostřednictvím starosty, jeho zástupce a tajemnice za účasti předsedů okrskových volebních komisí dopraveny k odkontrolování okresní volební komisi v Hradci Králové. Jejich správnost byla ve všech 11 volebních okrscích potvrzena a volby ukončeny ve 23.50 hod., kdy byly veškeré materiály z okrskových komisí svezeny na MěÚ k uskladnění.

Voleb se zúčastnilo 88 % zapsaných voličů, výsledky voleb lze vyčíst z následujících tabulek.

Eva Hájková,
vedoucí správního odboru MěÚ

Městská rada v Novém Bydžově vyhláší

KONKURS

na obsazení funkce tajemníka Městského úřadu v Novém Bydžově

požadavky: vzdělání středoškolské nebo vysokoškolské, - nejlépe právnického nebo ekonomického směru
3 roky praxe v oboru

platové podmínky dle směrnice pro odměňování pracovníků rozpočtových a příspěvkových organizací a obcí
nástup ihned po ukončení konkursního řízení

Příhlášky s osobními údaji, přehledem o dosavadní praxi, kopií dokladu o ukončeném vzdělání a výpisem z trestního rejstříku zasílejte do 15. 8. 1992 na adresu:

Městský úřad - odbor správní
Masarykovo náměstí 1
Nový Bydžov

Výsledky hlasování do Sněmovny lidu Federálního shromáždění

Okrsek	Platné hlasy	Počet hlasů pro politickou stranu																			
		1	3	4	5	10	13	14	15	17	19	21	22	24	28	31	32	33	38	41	42
1	664	26	43	—	22	1	2	1	—	23	12	7	64	36	47	33	4	79	9	8	247
2	675	17	53	2	17	1	3	—	—	20	19	10	60	45	51	45	11	70	11	10	230
3	826	31	57	1	20	—	3	5	—	27	27	7	71	55	43	45	9	83	10	13	319
4	800	23	85	—	38	—	2	1	—	26	20	10	76	31	62	50	16	99	6	16	239
5	776	31	75	2	16	—	5	—	—	25	18	9	68	45	46	33	4	116	7	9	267
6	312	9	23	2	14	—	1	1	—	15	11	4	54	15	16	17	—	51	8	4	67
7	198	4	17	—	3	—	1	—	—	5	9	1	60	4	8	8	—	46	2	4	26
8	202	3	14	—	7	—	—	—	—	4	6	1	69	3	8	2	2	21	4	2	56
9	128	5	9	—	10	—	1	—	—	1	5	2	49	2	3	6	—	12	—	2	21
10	90	2	5	—	1	—	—	—	—	4	2	1	20	6	—	3	—	14	2	—	30
11	67	6	5	—	4	1	1	—	—	5	2	—	6	9	1	3	—	7	1	—	16
4738		157	386	7	152	3	19	8	—	155	131	52	597	251	285	245	46	598	60	68	1518

Výsledky hlasování do Sněmovny národů Federálního shromáždění

Okrsek	Platné hlasy	Počet hlasů pro politickou stranu																			
		1	3	4	5	10	13	14	15	17	19	21	22	24	28	31	32	33	38	41	42
1	662	27	38	—	21	1	3	1	—	15	19	7	66	33	46	40	4	84	10	8	239
2	671	27	54	1	17	1	3	1	—	16	23	5	66	33	51	50	11	68	9	9	226
3	819	38	65	—	20	1	5	3	—	29	22	9	74	54	36	41	9	82	9	11	311
4	803	29	91	—	42	1	5	—	—	27	18	8	76	28	61	47	17	103	6	11	233
5	775	43	68	2	11	1	3	3	—	18	14	12	83	43	36	46	4	108	12	10	258
6	310	13	20	1	16	1	3	—	1	11	9	6	52	14	19	13	2	48	9	5	67
7	200	4	19	—	4	—	2	—	—	5	5	1	56	3	10	9	—	45	3	2	32
8	203	3	17	—	7	—	—	—	—	2	5	—	77	5	10	1	1	21	4	1	49
9	128	4	2	—	13	—	—	1	—	1	5	4	48	2	3	9	—	15	1	2	18
10	90	4	7	—	2	—	—	—	—	3	1	1	21	7	—	1	—	13	2	1	27
11	66	5	6	—	7	2	1	—	—	5	1	—	6	6	2	2	—	7	1	—	15
4727		197	387	4	160	8	25	9	1	132	122	53	625	228	274	259	48	594	66	60	1475

Výsledky hlasování do České národní rady

Okrsek	Platné hlasy	Počet hlasů pro politickou stranu																		
		1	3	4	5	10	13	14	17	19	21	22	24	28	31	32	33	38	41	42
1	662	24	43	—	20	2	1	2	22	23	1	63	44	43	60	4	74	8	13	215
2	666	22	46	1	22	1	5	—	18	29	3	73	39	45	75	11	62	11	8	195
3	824	38	64	—	19	4	3	4	21	22	9	71	61	37	91	6	78	12	11	273
4	802	33	87	—	45	1	6	1	25	22	8	90	28	44	70	16	100	7	17	202
5	777	41	74	4	15	—	2	2	25	17	10	73	46	30	78	3	105	10	12	230
6	311	14	22	1	13	—	3	1	10	12	—	51	21	14	22	1	51	7	5	63
7	201	5	20	—	4	—	—	—	4	7	1	64	3	6	14	—	39	4	—	30
8	202	7	15	—	7	—	—	—	2	5	—	76	4	7	2	2	22	6	1	46
9	127	3	7	—	13	—	—	1	—	7	2	48	1	5	14	—	9	1	2	14
10	89	2	6	—	1	—	—	—	3	—	1	20	7	—	8	—	13	2	1	25
11	68	7	4	—	5	2	—	—	5	2	—	7	8	1	2	—	8	1	1	15
4729		196	388	6	164	10	20	11	135	146	35	636	262	232	436	43	561	69	71	1308

Přehled volebních okrsků:

- 1 Městský úřad
- 2 Gymnázium
- 3 ZŠ Karlova ulice
- 4 ZŠ Klicperova ulice
- 5 Sokolovna
- 6 „Revír“ - Chudonice
- 7 ZD Zábědov
- 8 Skochovice
- 9 Nová Skřeněř
- 10 Vysočany
- 11 Nemocnice

Přehled politických stran, hnutí a koalic

- 1 Občanská demokratická aliance
- 3 Čsl. sociální demokracie
- 4 Hnutí za samosprávnou demokracii - Společnost pro Moravu a Slezsko
- 5 Hnutí důchodců za životní jistoty
- 10 Nár. soc. strana - Čs. strana národně socialistická
- 13 Demokraté 92 za společný stát
- 14 Strana republ. a národně demokratické jednoty
- 15 Koalice MKDH, ESWS, MLS
- 17 Křesť. a demokr. unie - Čsl. strana lidová

- 19 Strana československých podnikatelů, živnostníků a rolníků
- 21 Hnutí za sociální spravedlnost
- 22 Liberálně sociální unie
- 24 Občanské hnutí
- 28 Sdružení pro republiku - Republikánská strana Československa
- 31 Klub angažovaných nestraníků
- 32 Rómská občanská iniciativa
- 33 Koalice levý blok - KSČM, DL ČSFR
- 38 Strana přátel piva
- 41 Nezávislá iniciativa
- 42 Koalice ODS a KDS

K ČINNOSTI MĚSTSKÉ POLICIE

Úvodem, než začneme „hájit barvy“ městské policie, chceme poděkovat všem, kteří nám fandí a chápou, že nelze docílit okamžitě překotného obratu v chování a jednání lidí, kteří byli a zatím ještě jsou narušiteli veřejného pořádku, křiklouny, opilci a výtržníky, drobnými či většími zloději, vandaly atd. Tito lidé povětšinou provozují svoji „činnost“ tajně a skrytě, ať už pod rouškou tmy, anonymity či v houfu za zády kamarádů. Právě tyto jedince se učíme znát a rozpoznávat od slušných lidí. Dopřejte nám čas, který zúčujeme ve váš prospěch a celého města.

Dovolujeme si ale také vyzvat vás, všechny čtenáře Zpravodaje, spolupůčany, ke spolupráci. Nedejte uvedeným konfliktním osobám šanci! Máte vy, rodiče, vždy přehled, kde se vaše mladiství, ale i častokrát nezletilá ra-

tolesta zdržují, kde a jakým způsobem se „baví“? Máte vždy svůj či společný majetek řádně zajištěn? Reagovali jste ihned na pochybné, ba přímo trestné jednání toho či onoho občana, a bylo-li třeba, pomohli jste vlastním svědectvím? Pokud ano, je vše v pořádku. Rádi přijmeme kritiku jen na konkrétní činy nebo osoby od neanonymních spoluobčanů.

Čím se tedy můžeme pochlubit? Z činnosti naší městské policie uvádíme pro příklad několik akcí. Bylo zjištěno a řešeno rozkrádání majetku v jedné místní organizaci, byl přistižen na místě činu romský spoluobčan při drobné krádeži paliva ve skladu obchodu s palivou u p. Honse, bylo provedeno několik eskort opilců, často navíc zraněných. Řešíme i výtržnosti rušení nočního klidu. Naš služební pes také pomohl jednomu spoluobča-

novi vypátrat ukradené přední kolo od osobního vozu. Spolupracujeme s policií České republiky a zasahujeme proti podnapilým motoristům. Kontrolujeme stav zabezpečení objektů, obchodů a institucí.

Pro upřesnění ještě dodáváme, že se na nás mohou občané obracet v kteroukoli denní či noční hodinu - osobně v Havlíčkově ulici čp. 128 nebo telefonicky na čísle 22 115, také u naší hospodářky slečny Václavíkové, která nám zajišťuje administrativní práce, styk s veřejností, korespondenci, evidenci a kulturní prostředí na pracovišti - úklid. Jmenovaná hospodářka je financována Úřadem práce v rámci veřejně prospěšných prací.

Tolik k naší činnosti, která po vyškolení všech členů policie bude jistě patrnější než doposud.

Vyčítal

CO SE MNĚ U NÁS NELÍBÍ...

„Kritizovat — to umí každé vřel,“ říká vždy dokonalý Emil. — „Ale aby kritika byla na výši, musí být prvořadě podložena odborností a také trochu taktem. Pak můžeme jako Archimedes doufat, že pohne třeba Zemí.“

Nadpis „Co se mně u nás nelíbí“ a následné řádky nechtějí být kritikou jako takovou, ale jsou jakýmsi podnětem k možným nápravám, úpravám či vylepšením. Pakliže vše ovšem kladně posoudí lidé odborně fundovaní a samozřejmě kladně přijmou čtenáři Zpravodaje, jímž jsou zde předkládány. — Přidáváním třeba i malých kamínků do mozaiky „občanské spokojenosti“ může se její celkový obraz postupně zkvalitnit a zušlechtit.

O co vlastně jde? O maličkosti, milí přátelé. O maličkosti - možná však s velkým významem. Někdy větším, než by se zprvu zdálo.

Tentokrát se zde dotkneme novobydžovského silničního provozu:

1. **Náš kruhový objezd na náměstí.** Formálně vše v nejlepším pořádku. Je vyznačen značkami, ukazateli, které řidičům jasně určují dát přednost tomu vozidlu, které již v kruhu jede a přijíždí k nám z levé strany. A jsme-li v kruhu my, jsme plně orientováni, kdy odbočit na Hradec, Jičín, Poděbrady, Chlumeck. Bylo by však zajímavé a prospěšné zároveň pozorovat hemžení vozidel třeba v době dopravních špiček, v pátek a sobotách nebo v době dovolených. Zmatky, nejistoty (zvláště u řidičů z jiných regionů) jsou evidentní, neboť kruhové objezdy pro svoji řídkost nepřešly ještě tak zvané „do krve“, a tak převládají rozpaky a následně i střety vozi-

del. A tak mě napadá myšlenka: Nešlo by to, co globálně považujeme nyní za dostatečné, ještě více jako **prevenci** vylepšit, zprůhlednit a tím řidičům orientaci ulehčit? Ono je toho najednou pro ten mozek moc, a proto bych se přimlouval, aby značka „Dej přednost“ byla ještě zvýrazněna tzv. plošným značením přímo na vozovce, a to těsně u vjezdu do kruhu. Silničáři mají výbornou bílou barvu odolnou na otěr pro vyznačování jízdnic pruhů, přechodů atp. Přimícháním červeného pigmentu získáme i barvu na předpisové červené ohraničení trojúhelníku. A ještě něco: Před toto plošné značení udělal bych potřebný kousek přerušované čáry, která svým kruhovým tvarem by dokreslovala přesnou doménu kruhového objezdu.

Rozhodně by neobstály výmluvy: „Kdo by to furt obnovoval“ atd. I dlažební kostka nechá se za tepla opatřit ve své horní polovině barevným plastem a je na pár roků pokoj!

2. **Krajně nebezpečnou křižovatkou přímo uvnitř města je u radnice odbočka z náměstí do ulic: Komenského (ke kostelů) a Gallatovy (k nové poště).** — Z mého bytu mohu denně pozorovat ta nebezpečí, která číhají na této nepřehledné křižovatce, kde jakoby zázrakem nedošlo k vážnějším střetům. Však každou chvíli slyšíme skřípění brzd a jentak tak je zabráněno neštěstí. Dříve to byly ulice poměrně klidné, ale dnes je tu čilý provoz k poště, policii, možnost parkování a v neposlední řadě (po již ukončené opravě věže) nové staveniště České pojišťovny.

Instalujte, prosím, opět na domě policie panoramatické zrcadlo, které by

obě ulice zpřehlednilo! A pochopitelně umístěte výše, aby nákladák s vyšší korbou toto nedeformoval jako před řadou let, odkdy obnoveno nebylo.

Pospěšme si však! Než se něco stane!

3. **Že nevíte, která křižovatka je v Bydžově nejnebezpečnější? Když u skláren jdete romantickou cestou podél Cidliny, nalézá se kousek za výdejnou plynu. Je to odbočka vpravo k úpravě vody organizace VAK (vodovody a kanalizace).** Neširoká cesta je naprosto ze silničky podél řeky toku řeky neviditelná. Neviditelná proto, že výhled do ní je zakryt vzrostlými křovinami a hustými propletenci divokého chmelu. Nic netušící chodec, jezdec na kole, motocyklu či řidič auta je najednou zaskočen, šokován z této odbočky vyjíždějícím nákladákem, osobním autem nebo těžkou mechanizací. Kolik vozidel od kol až po auta na tyto střety doplatilo a doposud jakoby Andělem strážným bylo zabráněno, že nedošlo k smrtelnému neštěstí.

Jak jednoduché je ale řešení!

Silničku podél Cidliny stačí v obou směrech označit dopravními značkami jako hlavní a odbočku k úpravě vody jako vedlejší s příkazem STOP!

To, co jste zde přečetli, to se mně u nás nelíbí. Hlavně proto, že ve všech uvedených případech číhá SMRT.

„A to snad stojí za to,“ — jak říká vždy dokonalý Emil, „aby se s tím něco dělalo.“

Franta Řezníček

HUDEBNÍ FESTIVAL A JARMARK

Poslední dubnový týden se mohli občané Nového Bydžova a okolních vesnic dočíst z plakátů, že na 1. máje se bude konat na Masarykově náměstí v Novém Bydžově hudební festival a staročeský jarmark. Pořadatelem byl Městský úřad ve spolupráci s kulturní komisí. Dopoledne bylo vyhrazeno dechovkám a folklóru, odpoledne folku, country, taneční a rockové hudbě. Cílem celé akce bylo představit posluchačům výhradně novobydžovské hudební soubory a skupiny.

Celodenní prvomájový hudební maratón odstartovaly děti ze základní umělecké školy. Jako první se představila Folklorní skupina ZUŠ pod vedením ředitele Jana Filipa. V jedenáctičlenném kolektivu jsou tři zpěvačky, tři zpěváci a pět muzikantů. Kromě houslí a fléten zaněly v pásmu národních písní i staré lidové nástroje - nechanická harfa, niněra, trumšajť, fanfrnoch. Pro soubor je vyrobil Jan Filip starší. Děti spolu hrají a zpívají od listopadu 1991 a venku vystupovaly úplně poprvé. Přesto zahrály a zazpívaly s chutí a vervou, která je vlastní právě dětem. Skupina je hudebně i pěvecky vyrovnaná. Přesto bych chtěl vyzdvihnout výkon zpěvačky Petra Macháčka, harfenistky Anny Lauterbachové, flétnistky Martynty Filipové a hráčky na niněru Vandy Vaníčkové. Celý program folklorní skupiny umocnil svým působivým průvodním slovem konferenciér Zdeněk Smutný, o kterém ještě bude řeč.

Jako druhý soubor se představil dvacetičlenný Dechový orchestr ZUŠ pod taktovkou učitele Josefa Sedláka. Působí zde mladí hudebníci ve věku 9–15 let, ale vypomáhají i učitelé a absolventi školy. Také tento soubor vystupoval po téměř ročním zkoušení poprvé venku před širší veřejností. Trpělivá a mravenčí práce učitelů ZUŠ Miroslava Hlaváčka a Josefa Sedláka při nácvičku skladeb i tady přinesla své ovoce v podobě hezkého a působivého výkonu. Zanedbatelná není ani práce ostatních učitelů ZUŠ při výuce žáků na dechové nástroje. Posluchači odměnili oba soubory ZUŠ dlouhotrvajícím potleskem.

Po dětech přišli na řadu dospělí. Nejprve to byl dechový orchestr Podkovenka, který vede Jaroslav Hartman. Přítomné diváky zaujal širší a bohatost svého repertoáru – od skladeb lidového rázu přes koncertní čísla až k áriím ze známých operet. Hráčský výkon ještě umocnili zpěváci manželé Jaroslava a Rudolf Mikuškovičovi a Zdeněk Smutný svým krásným podáním uváděných skladeb. Zanedbatelná není ani práce dirigenta Františka Fejbla.

Velkokapeleový zvuk byl vystřídán komorní dechovkou Bydžovská šestka pod vedením Dr. Stanislava Novotného. Tento soubor je osobitý už svým obsazením, sestávajícím pouze z trub-

ky, pozounů a tuby. Zajímavě jsou zpracována aranžmá, která dokážou z uvedeného obsazení vytěžit maximum a dosáhnout plného zvuku. Všechny šest muzikantů hrálo naplno a také zpěváci manželé Hana a František Němcovi a Marie Novotná podali hezký výkon.

Závěr dopoledního programu obstarala dechová hudba Skleněnka pod vedením Radko Šepse. Výborně sehraný a sezpíváný kolektiv se představil divákům v tom nejlepším světle. Skladby vynikaly intonační čistotou, odpichem a rytmickou přesností. U posledních dvou jmenovaných kapel bych chtěl vyzdvihnout perfektní výkon tubisty Radko Šepse.

V celém dopoledním bloku hudby zazářil svým výkonem pan Zdeněk Smutný. Jako konferenciér dokázal poutavým průvodním slovem zaujmout všechny přítomné posluchače a navíc doslova exceloval jako zpěvák Podkovenky. Připravil tak posluchačům opravdový umělecký zážitek. Dá se bez nadsázky říci, že celé dopoledne proběhlo díky všem účinkujícím na jedničku.

Po dvouhodinové polední přestávce přišly na řadu další hudební žánry. Byla to paleta opravdu pestrá. Jako první se představilo volné folkové a country sdružení Samorost Echo pod vedením Pavla Klepače. Soubor se dal dohromady krátce před festivalem. Přesto dokázal solidně podat svůj blok písniček. Hudebními „tahouny“ souboru jsou zkušený hráči Petr Novotný (kytara, flétna) a Pavel Klepač (kytara, zpěv). Výkon zpěvačky Blanky Hatašové byl poznamenán trémou a tím i intonačními nepřesnostmi. Těto skupině snad nejvíce ze všech ublížilo nekvalitní ozvučení. Zvukař nedokázal ani srovnat kytary a vyvážit vokály, o přiměřeném zesílení zvuku ani nemluvě. Výsledkem bylo to, že diváci stojící o kousek dál neslyšeli téměř nic. Je to škoda, protože celkové vyznění jinak zajímavých folkových písní se tím otupilo.

Druhá v pořadí nastoupila Hudební skupina gymnázia pod vedením Milošava Širokého. Na tomto souboru je sympatické už to, že studentí se dokážou kromě studia věnovat i tak ušlechtilému koníčku, jakým je hudba. Výběr písní byl udělán inteligentně a obsahoval skladby pop rockového rázu v rozpětí od Beatles přes Olympic až po současnost. Je samozřejmé, že muzikanti i zpěváci musí na sobě dál pracovat, aby dosáhli úrovně dospělých hudebníků. Dobrým výkonem zaujala zpěvačka Markéta Zummerová.

Po studentech přichází pro mnohé posluchače největší překvapení odpoledního programu - punková skupina NVÚ (Nápravně výchovný ústav) pod vedením Milana Luckého. Pro tento žánr je typická dravost v muzice i textech. Bylo to potvrzeno celkovým vý-

konem kapely. Nespornou osobností je zpěvák Štěpán Málek, který udával svou energii tempo celému vystoupení. Bude zde ale potřeba ještě zapracovat na celkové souhře. Zpěvák zpíval občas mimo rytmus, kapela se místy rytmicky „hádala“. U tohoto žánru musí být kapela motorem, hrajícím naprosto přesně. Bylo také znát, že Milan Lucký, jinak výborný kytarista si k bicím nástrojem pouze „odskočil“. Tyto drobnosti ale posluchačům nevadily. Skupině NVÚ se jako první podařilo rozehrát posluchače, kteří pod pódiem provozovali různé bizarní taneční kreace, které k tomuto žánru patří. I tato kapela hodně ztratila velmi nekvalitním ozvučením.

O důstojný závěr celého hudebního maratónu se postarala rocková skupina Atlantis. Její vystoupení mělo všechny atributy dobré zábavy. Šlapající rytmika, tandem kytaristů Petr Volanský - Vítěk Řezníček, vtipné texty písní, expresivní zpěv Řezníčka, to vše se dá jenom chválit. Celé vystoupení mělo švih a spád od začátku až do konce. Kapela si prosadila také svého zvukaře. Díky tomu se kvalita zvuku výrazně zlepšila.

Škoda, že účast na festivalu odmítla jako jediná taneční skupina Compact. Nabídka posluchačům mohla být ještě pestřejší. Zahrát si jen tak pro radost přece patří k dobrým vlastnostem každého správného muzikanta. Na adresu zvukaře pana Drtiny, který ozvučoval většinu souborů, bych řekl asi toto: Zvukař se musí umět přizpůsobit požadavkům muzikantů a ne naopak. U většiny kapel nebyly vytažené basy, sólové nástroje a jednotlivé sekce zanikaly. V tomto případě nelze tvrdošijně lpět na své představě, která se navíc rozchází s potřebami kapel. Rovněž překvapilo, že konferenciér odpoledního bloku Václav Paták uvedl pouze první kapelu a potom se již na pódiu neukázal. Říci mezi jednotlivými vystoupeními několik slov o souborech, myslím, nebylo nic tak těžkého. Muzikanti by měli více času na vlastní přípravu. Také Městský úřad by měl dát k dispozici hygienické zařízení pro účinkující a zajistit organizační pomoc svých pracovníků během akce.

Přes tyto drobné vady na kráse se Novobydžovský hudební festival 1992 povedl. Příznivci nejružnějších hudebních žánrů si mohli vybrat právě ten svůj. Možná byli překvapeni, kolik je v Novém Bydžově různých souborů a skupin. Do budoucna by mohla vzniknout záslužná a pěkná tradice.

Hudební festival 1992 skončil, ať žije festival 1993!

P. S. Pořadatelé děkují všem zúčastněným souborům, které na festivalu hrály zdarma. Bez tohoto krásného gesta by se celý festival neuskutečnil.

Jan Filip

STALO SE JIŽ TRADICÍ...

Stalo se již tradicí, že novobydžovský Dům dětí a mládeže pořádá každoročně na počátku června pro děti den plný radosti, zábavy a překvapení. Bylo tomu tak i letos, kdy se za slunečného počasí sešlo na 500 dětí s touhou prožít něco zajímavého, o něco bojovat a něčemu se přiučit. Pro účastníky byly připraveny soutěže, hry a zábava. Tradiční malování na asfalt, jízda zručnosti na kole, skákání v pytli, lovení lahví a pro nejmenší závody na trojkolkách a strachový pytel. K napínavosti těchto her přispěla i tombola, kde se daly vyhrát zajímavé ceny - výborné pudinky, stavebnice LEGO a samozřejmě sladkosti. Do programu přispěli i místní hasiči svou technikou. Děti měly možnost prolézt hasičí auta a výsuvnou plošinu. K chuti přišla i cukrová vata. Kdo byl znaven ze soutěží, mohl odychovat v budově Domu dětí, kde byly vystaveny ukázky z činnosti všech zájmových útvarů. Byla zde možnost zahrát si počítačové hry anebo sledovat videoprogram. Pestrou atmosféru doplňovalo vystoupení dětské dechové kapely ze základní umělecké školy. Na závěr vystoupila profesionální estráda z divadla Drak s p. Křestanem.

Tento pro mnoho dětí velký den by se neobešel bez pomoci a velkého pochopení podnikatelů a podniků našeho města. V prvé řadě se musíme zmínit o hlavním sponzorovi Velkoobchod Haták, dále pak to jsou: Petr+

Z vystoupení pana Křestana

Foto M. Špičák

Iva, Duo, Bytové doplňky J. Halířová, Pekárna - cukrovar, Lego, truhláři Smetanova ul., Ilona, Kola - Luboš Turek, Globus, Ferda, A+V, p. Kruliš, Svítidla p. Jireš, Nika, Rates, Olga, Promil, p. Kloz - kopané studně, ABC - Čeňkovi. Poděkování patří také učitelkám MŠ, dobrovolným pracovníkům DDM, pracovníkům Technických služeb, příslušníkům Sboru požárníků a Sboru dobrovolných hasičů, hudební skupině NVÚ a studentkám střední zdravotní školy.

pracovníci DDM

pracovníci DDM

Městská knihovna svým čtenářům

Vybíráme pro Vás knihy na dovolenou:

FRÝBOVÁ, Zdena Sg 16 421, a, b
Mafie po listopadu aneb ryba páche od hlavy.
Autorka známého bestselleru Mafie po česku pokračuje v této knize ve svém příběhu o „českých máfiánech“ a jejich výnosné činnosti po listopadových událostech r. 1989.

BROMFIELD, L.: Sg 16 458
Když nastaly deště.
Obraz probouzející se Indie s jejími složitými kulturními, náboženskými a kastovními problémy.

DUMAS, Alexandre Sg 16 459
Králové šašek.
Román je volným pokračováním příběhu o královně Margot.

NAHA, Ed. Sg 16 098/2
Robocop 2.
Pokračování příběhu kybernetického policisty Murphyho podle úspěšného amerického filmu.

SIMMEL, Johannes Mario Sg 16 455
A s klaunem přišly slzy.
Autor pronikl v tomto románu do tajemství genového inženýrství a jeho zamilovaní a ohrožení hrdinové, mladá Němka a její polský přítel, bojují proti zneužití vědeckých pokusů s viry mezinárodních mafií.

JAVOŘICKÁ, Vlasta Sg 16 456
U Dvořáků.
Román tří selských generací.

ZAPLETAL, Zdeněk Sg 16 419
Kobova garáž.
Hrdinou románu je spisovatel, který prožívá svůj něžný erotický kolaps na přelomu let 89 a 90.

RADOMĚŘSKÁ, Maryna Sg 16 420
Krb bez ohně.
Román edice Růžová knihovna pro paní a dívky.

SIMENON, Georges Sg 16 426
Maigret na tenkém ledu.
Tento svazek obsahuje tři příběhy z různých úseků kariéry proslulého komisaře.

MAHMOODY, Betty Sg 16 435
Bez dcerky neodejdu.
Skutečný příběh, který je v knize vyprávěn, hovoří o jednom z mnoha exotických manželství Američanky a Peršana.

Oddělení pro děti a mládež Městské knihovny upozorňuje dětské čtenáře na půjčovnou dobu o prázdninách:
Po: 13 hod. — 16 hod.

Od září 1992 připravujeme pro zájemce čtenářský kroužek.

Městská knihovna bude i v době dovolených otevřena:

Út.: 12.30—17.30 hod.
Čt.: 9.30—11.00 a 12.30—17.30 hod.

Čítárna denního tisku a časopisů je otevřena denně od 9.00 do 11.00 hod.

Na Vaši návštěvu se těší

pracovnice Městské knihovny

SOUTĚŽ ZRUČNOSTI VE SKŘIVANECH

Vyzdobený sál Dělnického domu ve Skřivanech přivítal 17. 6. 1992 mentálně retardované občany z celých východních Čech. Sešli se zde, aby ukázali svou zručnost v soutěži zvané abilympiáda. Je to soutěž mezinárodní a účastní se jí vedle mentálně retardovaných i zdravotně postižení lidé.

Odborná porota hodnotila práce v těchto disciplínách: zdobení dortu, pletení, vyšívání, příprava studené mísy, práce se dřevem, drátem, kovem, aranžování květin, sólový zpěv, pohybová skupina kreaace. Pravidla jedno-

tlivých soutěžních disciplín byla velmi náročná, např. při práci s kovem museli soutěžící v časovém limitu zhotovit podle vzorku funkční plochý klíč, v soutěži ve vyšívání vyšit předepsaným stehem předkreslený motiv apod.

Soutěž proběhla v báječné atmosféře a je až neuvěřitelné, jakou zručnost při ní naši mentálně retardovaní spoluobčané prokázali. Abilympiádu organizoval Ústav sociální péče pro mládež Skřivany a k jejímu zdárnému průběhu přispěla řada sponzorů z Nového Bydžova a Skřivan, kteří po-

skytli hodnotné ceny pro vítěze nebo přispěli peněžní částkou.

Obecní úřad ve Skřivanech zdarma propůjčil sál Dělnického domu, ZŠ nové dílny, majitelka fotoateliéru v N. Bydžově zhotovila snímky nejlepších výrobků. Organizátoři děkují všem těm, kteří ochotně pomohli, a dali tak najevo, že jim není lhostejný osud lidí s těžkým handicapem. I oni patří do naší společnosti a chtějí svůj život prožít co nejlépe.

R. Vavřínková

KRÁSNOU HUDEBNÍ ZÁŽITEK

Chci se s vámi podělit o jeden krásný zážitek. Zúčastnila jsem se třídní předehrávky žáků základní umělecké školy v našem městě, vedené paní Dagmar Kučerovou, ředitelkou ve výslužbě, nyní učitelkou této školy. To nebyla jen předehrávka, to byl malý koncert u příležitosti Dne matek.

Pozvány byly nejen maminky žáků, ale i babičky, tetičky. Byli vítáni

i všichni ti, kdo mají zájem o práci s dětmi.

Děti předváděly svou nacvičenou skladbičku buď na klavír, nebo na harfu. Právě hře na tyto nástroje paní učitelka Kučerová vyučuje. Každému jistě uçarovaly i nevšední hlásky zpěváků.

Po každém jednotlivém vystoupení dostaly děti od paní učitelky poupě

růžičky a odnesly je svým milým.

Bylo to krásné a dojemné. A co nám bylo to stálo učitele i děti.

Je velkou zásluhou vštěpovat dětem lásku k hudbě a umění. Nemusí a ani nemůže z každého žáka vyrůst profesionální muzikant, ale to, co mu dá tato škola, určitě obohatí jeho citový život. A citu je nám moc zapotřebí.

N. M.

HÁZENÁ OPĚT SOKOLSKÁ

V rámci rozšiřování své tělocvičné a sportovní činnosti se vrátila házená opět pod křídla Sokola. Jen starší pamětníci pamatují éru házené, která zapustila kořeny v roce 1945 v Sokole, nabyla nebývalý rozmach a po basketbalu se stala druhým sportem, který se v rámci sokolské všestrannosti v Sokole provozoval. Hrál se česká házená, tehdy na východě Čech velmi rozšířená.

Dobrych výsledků zaznamenalo zejména družstvo žen pod vedením br. Ladislava Gottwalda, které se probouvalo do české ligy. Dobrych výsled-

ků však také docílovalo družstvo mužů, které vyhrálo župní přebor v roce 1947. Ve svém středu mělo družstvo řadu vynikajících hráčů. Tak například Němce Miroslava, Němce Jiřího a Trkala Emila, kteří nejen byli výbornými nářadovci, ale hráli také dobře fotbal. Cvičení v Sokole jim umožňovalo široké uplatnění v míčových sportech.

Zápasy se odehrávaly na sokolském cvičišti, později však musely být přeloženy na fotbalové hřiště, neboť podle nových pravidel cvičiště nevyhovovalo rozměry. Zápasy se hrály v ne-

děli dopoledne a těšily se dobré přízni obecnstva. Po roce 1948 rozpuštěním Sokola házená v našem městě zanikla.

Dnes se opět začíná psát nová éra bydžovské házené, byť jenom ženské. Vedení házené bude však usilovat, aby činnost zahájily i mužské složky. Zaměří se především na mládež. Pevně věří, že se brzy obnoví někdejší úspěchy bydžovské házené, a to dnes již házené mezinárodní. Sokol poskytne házené ty nejlepší podmínky, aby dobře reprezentovala město Nový Bydžov.

M. P.

VIVAT 130. MERENDA!

V sobotu 23. května se opět trochu pootevřel ten „velký uzel“ se vzpomínkami na uplynulé merendy. Účastník té - doposud - poslední je až dojet, když vidí přicházet účastníky těch předcházejících. Snad jedině ti nejmladší, kteří ještě merendu nezažili, by se mohli udiveně ptát: Co ty to lidí vede k tomu, že přijedou

(mnohdy z dálky), aby se na chvíli sešli, společně zavzpomínali, podívali se na filmový pásek, působící dojemně, archaicky? To byly merendy opravdu tak mimořádným zážitkem, že stojí za to si je po letech evokovat?

Inu, mladí přátelé, asi ano, ale jak víme všichni, zkušenosti příjemné i ty méně příjemné si musí každý prožít

sám za sebe a ve své době, nejsou vzděcky sdělitelné.

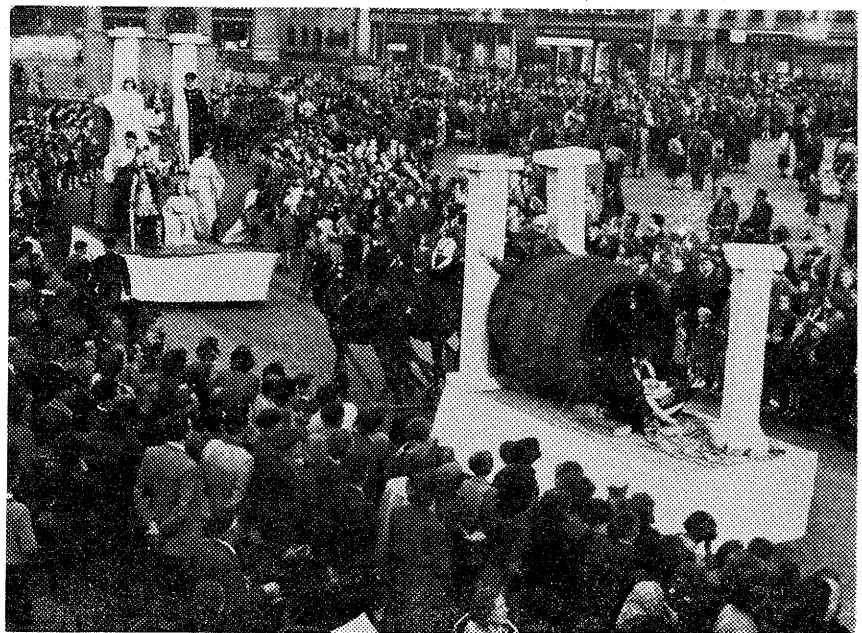
Orchestr studentů gymnázia a několik účinkujících této školy osvěžilo naše merendní setkání svým vystoupením a dětská parafráze slavných Kantorů žánrově odlišná, obojí se setkalo s upřímným a bouřlivým ohlase. Ačkoli vzpomínky nás starších

nejsou rozhodně zatuchlé, ti mladí muzikanti i zpěváci byli báječní. Vnesli potřebný „jarní vítr“ do starobylé síně novobydžovské radnice.

Budou tito mladí lidé tou potřebnou (nutnou) jiskrou, ze které se postupně vykřeše oheň studentského veselí, recese, romantiky konce 20. století a všeho, co patří ke zdravému, svobodnému a zdravě sebevědomému mládí? Dokážou tito (ale i další) mladí lidé, aby jejich město, město, ve kterém studují (studovali), znovu žilo studentským veselím, tak jako to bývalo v minulosti? Ani nevíte, jak bych si to přál! Ani nevíte, jak bych vám to přál! Vám bych to přál více než nám i sobě.

Mladí přátelé, studenti novobydžovští! Ani v nejmenším vám nemám za zlé, že nevíte překotný, ani ten méně překotný zájem o navázání na studentské tradice. Časová propast - 35 let (nejdelší v dějinách merend) od poslední merendy vykonala své a také, jak se říká, svět se změnil. Změnil? Svět snad ano, ale študácká duše ne. Ta ne! Ta je stále stejná. Křehká, odmítavá, revoltující, úsměvná, hloubavá, lehkomyšlná... Je úplně stejná... Jen jakoby poněkud zpohodlněla... Možná, že to dobře nedovedu pojmenovat, nevím... promiňte.

Vím však jedno. Zcela určitě vím, že merendám přijde čas. Čas, který přinese tu dopředu neplánovanou chvíli, kdy nová generace studentů přirozeně a nikým nenucena požádá

Z poslední merendy v roce 1957

Fotoarchív muzea

nás starší o kolegiální radu, o pomoc při přípravě nějakého kulturního či jiného pořadu, který obohatí je, nás i celé město. Vím, že to budou merendy. Jistě to jednou dokážete, až uzraje váš čas, i čas vyšší kultury společ-

ností. Dočkáme se té chvíle? Přál bych to vám i nám všem.

Vivat merenda!
Vivant sequentes!

Ing. Jan Panocha

CO V BYDŽOVĚ JEŠTĚ NEMÁME

Projíždíme-li nebo procházíme našimi městy a obcemi, ve velké většině nacházíme důstojné památníky, které připomínají dalším a dalším generacím, kdo z té které obce položil svůj život za osvobození naší země ze jha rakouskouherské třístaleté poroby. Je to dobře, že si generace vzdalující se od této doby budou připomínat, že nám tehdy svoboda nespadla sama do klína, ale že bylo třeba za ni tvrdě bojovat. Naše město se bohužel za celou první republiku nezmohlo na vhodný památník, ač, jak se pamatuji, bylo o tom mnoho a často mluveno, ale k uskutečnění nedošlo. Nyní máme památník, který byl postaven v upomínku příslušníků Rudé armády, kteří v druhé světové válce položili své životy a nemalým podílem přispěli k porážce fašistického Německa. To, jistě každý rozumný člověk uzná. Škoda, že jsme museli poznat Rudou armádu ještě z jiné stránky. Stávající památník nese symbol, na nějž nemáme zrovna nejhezčí vzpomínky (hvězda), a to by snad mohlo a mělo být nahrazeno našim pěkným státním znakem. K tomu by se dobře hodilo, aby

při té příležitosti tam byla umístěna tabule, na níž by byla připomínka našim občanům po všechny věky, že i naši spoluobčané se nemalým způsobem podíleli nejen na první světové válce, ale i druhé, na obou odbojích, pokládali své životy a trpěli za svoje vlastenecké cítění. Samozřejmě, že je nutné vhodně připomenout utrpení a šikanování mnohých našich občanů za hrůzovlády komunistů. Je mně jasné, že se asi dá již těžko pořídit seznam těch, kteří položili své životy v první světové válce, a domnívám se, že to snad ani není třeba, stačilo by vhodným nápisem umístěným na památníku uvedené zásluhy připomenout.

Takže, milá kulturní komise, budeme se těšit, že 8. května 1993 (nebo snad už 28. října 92) budeme odhalovat náš pěkný státní znak s připomínkou, že i v našem městě byli lidé stateční, dobří vlastenci, a to ve všech dobách. Právem na ně můžeme být hrdi zrovna jako na náš pěkný státní znak. Úhraďa se na to jistě najde, stačí, když se naši konšelé kolem sebe rozhlédnou.

Roudný Fr.

ODPOVĚĎ

O současném stavu a nutné změně Památníku v parku jsme již několikrát jednali a připravujeme jeho úpravu. Vzhledem k tomu, že je zařazen do Státního seznamu kulturních památek, musíme nejprve požádat o jeho výjmutí ze seznamu. I tak však jsou veškeré úpravy spojeny s povinností žádat o schválení navrhovaných změn referát kultury Okresního úřadu v Hradci Králové.

Zatím bylo dohodnuto, že v první etapě úprav bude ve střední části pískovcového obelisku osazen český státní znak (nejlépe odlišný z umělého pískovce) a nad ním nápis: OBĚTEM VÁLEK, ODBOJE A PERZEKUCE. Budeme se snažit, aby úpravy byly provedeny co nejdříve, ale k 28. říjnu 1992 se to stěží podaří.

J. P.

POZVÁNKA DO MUZEA

V poslední době byla expozice doplněna o další cenné exponáty z muzejních depozitářů.

V oddělení pravěku může návštěvník zhlédnout vzácný soubor velkých nádob z lužické, slezskoplatěnické a laténské kultury. Expozice středověkého města byla obohacena o hroty kopí a šípů a o keramiku z novobydžovských domácností ze 14. a 15. století. Pozorného návštěvníka nepochybně zaujmou bohatě zdobené relikviáře s obrázky světců, kříže pohřebních společenstev a dvojce barokní závěsné hodiny.

Skutečný skvost v expozici představují nově instalované soubory majoli-

ky, fajánse, kameniny a skla. Mezi jinými je zde např. vystaven majolikový šál z roku 1607, habánský talíř s monogramy z roku 1685, kameninový korbel s rytým cínovým víkem z roku 1654 a kameninová lahvice z roku 1688. Ve sbírce skla zaujmou nejen hořby z čirého skla z 18. století, hrubě tvarovaný kalich ze 17. století a emailovaná číše krejčovského cechu z roku 1694, ale také soubory kobaltového, uranového a rubínového skla z 19. století. V této části expozice obohatily i skříňkové barokní hodiny z konce 18. století a závěsné rámové hodiny s lyrou z 1. poloviny 19. století.

Z posledních darů paní Marie Alžběty Novákové - Nevyjelové byl oddíl expozice doplněn o bohatě zdobené benátské zrcadlo a olejomalbu Františka Podešvy - Valašské roby.

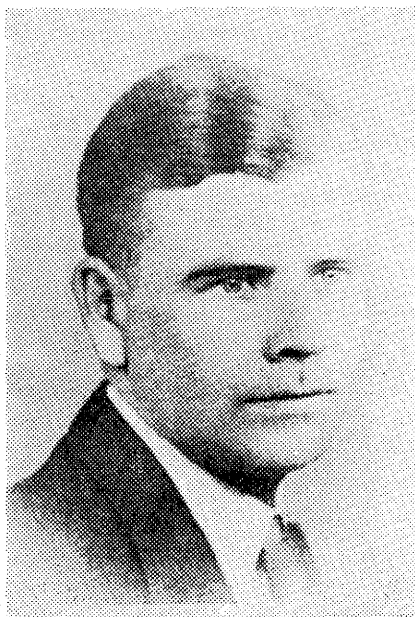
Pozvěte své známé a přijďte se s nimi podívat do našeho muzea.

O POUTI A POSVÍCENÍ BUDE EXPOZICE OTEVŘENA PO TŘI DNY – V SOBOTU, NEDĚLI A V PONDĚLÍ, VŽDY OD 9 DO 12 A OD 13 DO 17 HODIN.

Těšíme se na Vaši návštěvu.

J. P.

VZPOMÍNKA NA JUDr. KARLA ENGLERA

Byl zatčen v temných dnech heydrichiády — 9. června 1942, kdy do města dorazila kolona německé armády a pořádkové policie, aby v rámci celostátního pátrání po pachatelích atentátu na zastupujícího protektora Heydricha provedla kontrolu osob v jednotlivých domech.

Zpráva o zatčení advokáta Englera se po městě roznesla rychlostí blesku. Vždyť — kdo by neznal pantátu marendy v roce 1934? Kolika lidem byl „kolegáckův“ optimismus oporou i v těch nejtěžších chvílích!

Nechme ve vzpomínce promluvit jeho přítele prof. Rudolfa Paula: „Po maturitě si Karel vybral k studiu práva. Sotva se v Praze trochu ohřál, už zase tíhl k Bydžovu, bez něhož nemohl být. Tolika lidem naše město připadá fádni a prchají odtud! Karel se svým romantismem, který mu přibarvoval kulisy zdejšího města a kraje, pro někoho chudičké, dovedl se tu plně vyžít. Ani studium a později, když už si tu otevřel advokátní kan-

celář, ani žádný životní rmut nedovedly ubrat jasnosti jeho pohledu na život a pokazit pro něho jeho sladkou chuť. A Karel měl život rád! Podlehli kdy vlivem nějaké té lásky, hry osudné, chvilkové trudnomyslnosti, věděli jsme, že jen tehdy je úplně šťasten, když může být trochu nešťastný.“

V Knize zemřelých Nového Bydžova 1920—1949 je na fol. 335 následující záznam: „JUDr. Karel Engler, advokát, nar. 28/12 1908 v Novém Bydžově, římsko-katolického náboženství, posledně bytem v Novém Bydžově, byl dne 3. 7. 1942 odsouzen stanným soudem v Praze k smrti. Rozsudek byl proveden dne 3. července 1942. Smrt nastala dne 3. července 1942 o 19.23 hod.“ Dodejme — JUDr. Karel Engler byl popraven u „Zámečku“ ve východní části Pardubic, kde v době od 3. června do 9. července 1942 přišlo o život 194 lidí. Jim všem — a JUDr. Karlu Englerovi zvlášť — patří v těchto dnech pietní vzpomínka.

J. P.

SMUTNÉ VÝROČÍ

Nacisté mluvili o „Endlösung“ — „konečném řešení židovské otázky“ a jeho výsledkem bylo šest miliónů obětí... Anglické „Holocaust“ a hebrejské „Šoa“ (znamenají „úplné zničení“), jimiž dnes přesněji označujeme nelidský cíl nacismu fyzicky vyhubit všechny evropské Židy, nemohou být nikdy vysloveny bez pocitů mrazení, úzkosti a lidské viny.

Norimberské rasové zákony se začaly hned od 15. 3. 1939 uplatňovat i na území protektorátu. Židé byli zbavováni majetku a živnosti, lékaři, právníci i další příslušníci inteligence nesměli vykonávat svá povolání a by-

li vyprovádáni téměř ze všech zaměstnání. Díla židovských spisovatelů byla vyřazena z knihoven, hudba židovských skladatelů nesměla být hrána, díla židovských malířů vystavována. Židé nesměli navštěvovat divadla, koncerty, kina, výstavy, knihovny, muzea, restaurace a další společenské prostory. Platil pro ně zákaz vstupu do řady městských částí, do lesů a parků. Později nesměli opouštět místo pobytu a platily pro ně úřední hodiny, po nichž nesměli vycházet.

V březnu 1940 byla nařízena povinná registrace všech Židů a od nového školního roku nesměly židovské děti

navštěvovat školy. Od 1. září 1941 museli být Židé od šesti let označeni šesticípou hvězdou ze žluté látky, s černými okraji a s nápisem „Jude“ (Žid) na levé straně prsou svého oděvu. Potravinové přídělky Židů byly nižší a své nákupy mohli uskutečňovat jen ve vyhrazených hodinách. Nesměli se stýkat s nežidovským obyvatelstvem a jejich občanské karty a přihlašovací karty byly orazítkovány velkým J.

Žel, i u nás se objevily zjevné protizidovské nálady. Tak např. už 28. března 1939 ráno byly na domech se židovskými obchody a podniky osaze-

ny zvláštní tabulky. 17. května 1940 v noci byly rozbity všechny skleněné tabule židovských firem a plechové firmy byly strhány a přibity na synagogu. V noci ze 27. na 28. července 1941 vlajkaři po městě vylepili různé protizidovské letáky a nápisy...

Vyvrcholením protizidovských opatření byly deportace do vyhlazovacích táborů a ghett. K první deportaci z protektorátu došlo již na podzim 1939.

Dne 10. června, v den vyvraždění Lidic, muselo z našeho města nastoupit do transportu v Kolíně 76 Židů. Uvedme jejich jména v pořadí, jak je zaznamenal dochovaný autentický seznam z předchozího dne, vypracovaný vedoucím místní úřadovny Židovské náboženské obce Vítězslavem Weisssem:

1. Blochová Josefa	čp. 533
2. Bodascher Julius	533
3. Bodascherová Olga	533
4. Bodascher Rudolf	533
5. Braunová Markéta	527
6. Braun Robert	527
7. Braun Emanuel	1564
8. Braunová Luisa	1564
9. Dubossarská Dr. Rayssa	18
10. Fröhlichová Jana	533
11. Gans Robert	1397
12. Gansová Růžena	1397
13. Gans Jindřich	1397
14. Gansová Marie	1397
15. Gráfová Marta	711
16. Hahn Ing. Arnošt	1579
17. Hahnová Marie	1579
18. Hahn Bedřich	1780
19. Hahnová Růžena	1780
20. Hahn Karel	1780
21. Hartová Irma	1579
22. Heller Josef	44
23. Heller Otto	1368
24. Hirsch Marek	1460
25. Hirschová Malvína	1460
26. Kafková Hedvika	711
27. Karlsteinová Magda	1158
28. Klaberová Emilie	44
29. Klaberová Eva	44
30. Klaber Otto	44
31. Ledererová Anna	1572
32. Ledererová Marie	514
33. Passer Max	530
34. Pick Bernard	1368
35. Picková Olga	1368
36. Pokorná Františka	1158
37. Poláček Bohumil	1464
38. Poláčková Marie	1464
39. Poláček Zdeněk	1464
40. Reich Heřman	1676
41. Reichová Matilda	1676
42. Reichová Marta	1676
43. Reichenbaum František	1158
44. Reichenbaum Maximilian	1158
45. Reichenbaumová Klara	1158
46. Reichenbaum Pavel	1158
47. Roubíček Isidor	514
48. Roubíčková Olga	514
49. Silbiger Mořic	530
50. Silbigerová Milada	530
51. Sladkusová Karla	1533
52. Spitz Karel	1480

53. Spitzová Marie	1480
54. Spitzová Anna	1480
55. Schicková Růžena	527
56. Schwimmer Eugen	1368
57. Schwimmerová Anita	1368
58. Turnovský Emil	127
59. Turnovský Leopold	1533
60. Turnovský Richard	127
61. Turnovská Vlasta	127
62. Turnovská Jindřiška	127
63. Turnovská Eva	127
64. Weinerová Jana	514
65. Weiner Emil	485
66. Weinerová Ida	1397
67. Weiss Gustav	527
68. Weissová Marie	527
69. Weissová Jana	55
70. Weiss Josef	55
71. Weiss Rudolf	55
72. Wolf Richard	1368
73. Wolfová Irma	1368
74. Wolf Egon	1368
75. Weiss Vítězslav	527
76. Klaber Karel	44

Do transportu museli všichni Židé, pouze dalších 13 ze smíšených manželství mohlo ve městě zatím zůstat. Ale i ty spolu s několika dalšími čekali později zatčení a internace v Terezíně, Postoloprtech, Lípě u Benešova a jinde. Zatímco Židé ze smíšených manželství se přes velké útrapy většinou osvobození dočkali, je bilance transportu z 10. června 1942 otřesná.

Ze 76 Židů z transportu se dožili května 1945 pouze 3 - Markéta Braunová (nar. 26. 7. 1892), Marek Hirsch (nar. 15. 11. 1874) a Emil Weiner (nar. 11. 6. 1904). Oba první byli po celou dobu v Terezíně, Emilu Weinerovi se podařilo z koncentračního tábora v Osvětimi uprchnout. Potom bojoval na východní frontě.

73 Židů z našeho města tak čekala smrt v nacistických vyhlazovacích táborech, většinou na území Polska. A smrt ve jménu nelidské rasové teorie si nevybírala - od stařen a starců přes osoby staršího a zralého věku až k mladým rodičům a jejich malým dětem - Jindřišce Turnovské bylo 5 let, Evě Turnovské 2 roky a 4 měsíce! Vzpomeňme ještě na dvacetiletou Annu Spitzovou, která si do poznámkového kalendáře sepsala všechny předměty, jež zřejmě dala do úschovy v naději, že si je zase vyzvedne, a kalendář uložila pod trám střechy domu rodičů čp. 1480 v Jánské ulici, Anna se už domů nevrátila, zůstal jen kalendář se zažloutlou fotografií krásné dívky, vystavený v našem muzeu jako trvalé memento nelidskosti a zřetelnosti fašismu a jeho rasové teorie. Ne, nelze nikdy zapomenout!

J. P.

Z darů našemu muzeu od paní M. A. Novákové - Nevyjelové dnes reprodukuje drobnou italskou dřevorezbu Piety ze 17. století

ZA VŠECHNY...

M. A. NOVÁKOVÁ - NEVYJELOVÁ

*Bylo to v těch ďábelských dnech,
kdy vzduch páchl po síře
a chřestěly řetězy,
v těch dnech,
v nichž doutnák naděje teprve začínal
chytat*

*a jiskřerka přeskakovala od něho
k tobě a ke mně,
od něho,
človíčka upachtěného,
až se stal velkým:
ne pro to pachtění ve svém*

*hokynářství,
kde se snoubily syrečky s pomeranči
a pralinky s jadrovým mýdlem,
ne pro svůj mohutný zrzavý knír
a lásku ke svým početným dětem.
Ale pro jednu velkou statečnost:
Dal gestapákoví Jacku!*

*On, Žid Křiváček,
človíček upachtěný, upocený,
malý až do přenesmírné velikosti:
Dal gestapákoví Jacku!*

Psáno in memoriam pana Křiváčka, oběšeného nacisty v roce 1942 v Uherském Hradišti

Náměstí o jarmarku v květnu 1935
Fotoarchív muzea

Naší matřičky

NAROZENÍ

11. 4. **Martin Špaček**,
Nový Bydžov, U jatek 967
13. 4. **Lukáš Vaníček**,
N. Bydžov, M. Horákové 1564
12. 5. **Jakub Kvaček**,
Nový Bydžov, Zahradní 439
16. 5. **Jaromír Kohout**,
N. Bydžov, V. Kl. Klicpery 716
17. 5. **Dušan Gorol**,
Nový Bydžov, ČSA 1549
21. 5. **David Bajza**,
Nový Bydžov, Husova 1165
22. 5. **Nikola Turková**,
N. Bydžov, U pazderyny 984
29. 5. **Luboš Sucharda**,
Nový Bydžov, J. Fučíka 904
31. 5. **Michal Zubzanda**,
N. Bydžov, Dr. A. Dvořáka 473
1. 6. **Lukáš Hradecký**,
Nový Bydžov, A. Gallata 14

SNATKY

25. 4. **Jiří Škarka**,
Praha 10, Černokostecká 125
- Lenka Kalčíková**,
Nový Bydžov, Osecká 705
25. 4. **Miroslav Hájek**,
N. Bydžov, Revoluční 18
- Renáta Svěcená**,
N. Bydžov, Fučíkova 899
25. 4. **Ing. Jiří Prokop**,
N. Bydžov, Smetanova 1250
- Hana Kozáková**,
N. Bydžov, Smetanova 1250
25. 4. **David Jarkovský**,
Nový Bydžov, Lidická 823
- Eva Marušinská**,
Střílky 293

25. 4. **Roman Košťál**,
Staré Nechanice 56
- Eva Řihová**,
Nový Bydžov, Merendní 1882
25. 4. **Roman Matějka**,
N. Bydžov - Nová Skřeněř 16
- Renáta Rymlová**,
Nový Bydžov - Nová Skřeněř 16
6. 6. **Lubomír Petráněk**,
Žlunice 146
- Ilona Stejskalová**,
Nový Bydžov, J. Nerudy 1697
6. 6. **Libor Kašpar**,
Nový Bydžov, Dvořákova 456
- Dagmar Šepsová**,
Nový Bydžov - Chudonice 194
12. 6. **Milan Stránský**,
Barchovo 50
- Vladana Holoubková**,
Nový Bydžov - Žantov 7
13. 6. **Miloš Kloz**,
Chlumec n. Cidl. 44/3
- Helena Cestrová**,
Nový Bydžov, J. Fučíka 892

ÚMRTÍ

1. 4. **František Čížek** 65 let
N. Bydžov, Pivovarská 1023
5. 4. **Josef Šimon**, 71 let
N. Bydžov, Masarykovo n. 499
9. 4. **Václav Trutnovský** 88 let
Nový Bydžov, Osecká 757
13. 4. **Dobroslav Šmídrkal** 64 let
N. Bydžov - Skochovice 33
13. 4. **Václav Bittner** 80 let
N. Bydžov, J. E. Purkyně 1527
14. 4. **Emilie Trejbalová** 88 let
N. Bydžov, Tř. B. Smetany
17. 4. **Otto Proček** 73 let
N. Bydžov, 28. října 1683
18. 4. **Vladimír Vízek** 60 let
N. Bydžov, Purkyňova 1622
30. 4. **Ladislav Kuchař** 73 let
N. Bydžov - Chudonice 34
10. 5. **Josefa Mašková** 83 let
Nový Bydžov, U jatek 935
11. 5. **Josefa Hlubučková** 90 let
Nový Bydžov, Dukelská 1035
12. 5. **Josef Tuček** 85 let
Nový Bydžov - Stará Skřeněř 49
26. 5. **Ing. Ladislav Holý** 59 let
Nový Bydžov, Merendní 1865
28. 5. **Věra Barešová** 70 let
NB, M. Bydžovského 1150

NOVOBYDŽOVSKÝ ZPRAVODAJ

Vydává Městský úřad v Novém Bydžově pravidelně - jednou za dva měsíce. Odpovědný redaktor Jaroslav Prokop.

Adresa redakce: Městský úřad, 504 01 Nový Bydžov, tel. 23011.

Povoleno OK ONV v Hradci Králové pod čj. 2/88. Tiskne V. & A. Janata, Nový Bydžov. Náklad 1000 výtisků. Mímobydžovským zájemcům zasíláme časopis poštou.

Cena jednoho čísla 5 Kčs.

Uzávěrka příštího čísla 10. 8. 1992.

JAZYKOVÉ KURSY V NOVÉM BYDŽOVĚ

pro mládež i dospělé!

ANGLIČTINA odborné
NĚMČINA kvalitní
FRANCOUZŠTINA finančně výhodné

Přihlášky a bližší informace na
ZŠ Nový Bydžov, Klicperova ul.